

XXI. évfolyam, 18. szám, 2018

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XXI. évfolyam, 18. szám, 2018

Megjelenik kéthetente
2018. szeptember 19.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Ecsediné Wanek Zsuzsanna
wanek.zsuzsa@aki.gov.hu

Közreműködő
Pásztor Zsuzsanna
pasztor.zsuzsanna@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica.....	5
A gabonafélék jegyzése.....	7
Termelői és kikötői árak.....	10
Gabonapiaci információk.....	13
Olajnövény-piaci jelentés.....	15
Szójabab.....	15
Repcemag.....	15
Napraforgómag.....	15
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	17
Termelői és kikötői árak.....	20
Olajmagpiaci információk.....	22
Cukorpiaci jelentés.....	24

Összefoglaló

A *Tallage* francia piacelemző vállalat legfrissebb, szeptemberi előrejelzésében 126,8 millió tonnára lefelé korrigálta az Európai Unió 2018/2019. gazdasági évi búzatermését.

Az északi féltekén kezdetét vette a 2018/2019. gazdasági évi kukoricatermés betakarítása. Az USA-ban minden idők második legnagyobb volumene, 378 millió tonna kukorica kerülhet a tárolókba.

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint a feldolgozók átlagosan 135 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli áron értékesítették a full-fat szóját (33 százalék fehérje-, 12 százalék olaj- és legfeljebb 12 százalék víztartalmú) szeptember első hetében.

Az Európai Unióban 19 millió tonnára csökkent az idei repcetermés, ezzel elveszítette vezető repcetermelői pozícióját.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unióban a fehércukor átlagára 2018 júniusában 361 euró/tonna volt, 2 százalékkal csökkent az egy hónappal korábbi átlagárhoz képest, de továbbra is lényegesen alacsonyabb, mint a jelenleg érvényes (404 euró/tonna) referenciaár.

Gabonapiaci jelentés

Búza

Az USA agrárminisztériumának (*USDA*) legfrissebb, szeptemberi projekciója szerint a 2018/2019. gazdasági év globális búzatermelése az egy évvel korábbi rekordnál 3 százalékkal kisebb, 733 millió tonna lehet, aminek 85-90 százaléka már a tárolókban van. Az elemzők a termelésnél 2 százalékkal több búzafelhasználással számolnak világszerte, így a bőséges készletek kissé apadhatnak, és 261 millió tonna maradhat a folyó szezon végén a tárolókban.

A meghatározó búzatermelő és -exportáló országok már javában értékesítik újtermésüket a világpiacon. A *Tallage* francia piacelemző vállalat legfrissebb, szeptemberi előrejelzésében 126,8 millió tonnára lefelé korrigálta a világ első számú búzatermelőjeként számontartott Európai Unió 2018/2019. gazdasági évi termését. Ez a mennyiség 15,1 millió tonnával múlja alul az egy évvel korábbit és 2012 óta a legalacsonyabb. A legnagyobb termelőnek számító Franciaországban és Németországban egyaránt romlott a hozam, aminek eredményeként előbbinél 8 százalékkal 33,5 millió tonnára, utóbbinál 18 százalékkal 20,0 millió tonnára esett a termés. Az Egyesült Királyságban 14 millió tonna (–4 százalék), Lengyelországban 9,6 millió tonna (–17 százalék) búza termett. Romániában a 2017. évinél 6 százalékkal kevesebb, összesen 8,1 millió tonna búzát arattak a gazdák 2018 nyarán, Bulgáriában pedig 14 százalékkal 5,4 millió tonnára csökkent a kibocsátás. Magyarországon az Agrárminisztérium (AM) tájékoztatása alapján 947 ezer hektárról 4,8 millió tonna búza került a tárolókba, szemben a 2017. évi 5,2 millió tonnával.

A szűkülő kibocsátás az unió kivitelének és tartalékainak csökkenését eredményezheti: a *Tallage* prognózisa szerint az előző szezonban kiszállítottnál 8 százalékkal kevesebb, 18,8 millió tonna uniós búza kerülhet harmadik országokba, és a készlet szint 28 százalékkal 10 millió tonnára eshet a folyó szezon végére. Az export lanygulása miatt az EU a negyedik helyre csúszhat a világ vezető búzaexportőreinek rangsorában, holott egy évvel korábban még a második volt. Kivitel tekintetében Oroszország, az USA és Kanada egyaránt megelőzheti az uniót.

Úgy tűnik, Oroszország megőrzi vezető búzaexportőri pozícióját a folyó szezonban, jóllehet a 2017/2018.

évi szezonban kiszállított 41,4 millió tonnától jócskán elmaradó volument, 35 millió tonnát vihet a nemzetközi piacra, amit a 16,5 százalékkal 71 millió tonnára csökkentő termelése magyaráz (*USDA*). A második legnagyobb mennyiség (29 millió tonna) az USA kikötőit hagyhatja el a folyó évi szezonban. Ez az előző gazdasági évinél 26 százalékkal nagyobb volumen az 51 millió tonnára rúgó termelésből (+8 százalék) és a bőséges tartalékokból – a felhasználás növekedése mellett is – kényelmesen fedezhető az *USDA* projekciója szerint. A képzeletbeli dobogó harmadik fokán Kanada állhat, már ami az exportot illeti: a 31,5 millió tonnára jelzett kibocsátásból 24 millió tonnát helyezhet el külpiacain a folyó gazdasági évben.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 180 dollár (*USD*)/tonna alá süllyedt a búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése szeptember közepéig, miközben a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 195–200 euró/tonna tartományban ingadozott. A júliusi árrali után világszerte mérséklődött a kenyérgabona ára 2018 augusztusában. Az oroszországi újtermésre (szeptemberi határidő, 12,5 százalékos fehérjetartalom) az egy hónappal korábbinál 26 dollárral olcsóbban, 213 dollár/tonnáért kötöttek szerződést. A Franciaországban megtermelt, szeptemberben feladandó malmi búzára 235 dollár/tonnáért (–20 dollár) volt érdeklődés szeptember elején. Ugyanakkor a németországi, 12,5 százalékos fehérjetartalmú, szeptemberi szállítású termény kikötői ára (*FOB*) 238 dollár/tonna volt (–20 dollár), ami magasabb az USA-ból származóénál (234 dollár/tonna, –21 dollár). A takarmánybúza szeptemberi kikötői ára (*FOB*) 215 dollár/tonna (–12 dollár) volt Bulgáriában és Romániában, 202 dollár/tonna más fekete-tengeri exportőröknél (–8 dollár), míg a franciaországi takarmánygabonára – a malmival megegyező áron – 235 (–20 dollár), az Egyesült Királyságban megtermeltre 234 (–24 dollár) dollár/tonnáért szerződtek. Magyarországon a fizikai piacon az étkezési búza átlagosan 52 ezer forint/tonna, a takarmánybúza 49 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott szeptember első hetében az AKI PÁIR adatai szerint.

Kukorica

Az *USDA* szeptemberi projekciójában a 2016/2017. gazdasági évi rekordtól 1 százalékkal elmaradó, 1069 millió tonna kukoricatermésre számít világszinten a 2018/2019. évi szezonban. A felhasználás egészen 1106 millió tonnáig bővíthet, így a tartalékok 157 millió tonnára csökkenhetnek a 2018/2019. évi szezon végére.

Az újtermés betakarításáig Brazíliából és Argentínából szerezhetik be szükségletüket az importőrök. A két dél-amerikai országban a nyár folyamán fejeződött be a 2017/2018. gazdasági évi termés betakarítása, ami a rendkívül kedvezőtlen időjárás miatt számottevően csökkent az egy évvel korábbihoz képest: Brazíliában 82 millió tonna, Argentínában 32 millió tonna tengeri került a tárolókba (együttvéve –18 százalék). Ebből a volumenből 25 és 27 millió tonna cserélhet gazdát a világpiacon a 2018/2019. gazdasági évben, ami a globális forgalom (158 millió tonna) 33 százaléka.

Az északi féltekén kezdetét vette a 2018/2019. gazdasági évi termés betakarítása. Az USA-ban 378 millió tonna kukorica kerülhet a tárolókba, ami minden idők második legnagyobb termése. Ezzel szemben az Európai Unióban tovább romlottak a terméskilátások: a *Tal-lage* szeptemberi adatai szerint a 2018/2019. gazdasági évben legfeljebb 58,4 millió tonna kukoricát takaríthatnak be a gazdák. Franciaországban 21 százalékkal 11,5 millió tonnára, Németországban 37 százalékkal 2,9 millió tonnára eshet a termelés. Lengyelországban a termőterület növekedése sem képes kompenzálni az átlagtermés várható gyengülését és a 2017. évinél 7 százalékkal kevesebb termény, 3,7 millió tonna kerülhet a

tárolókba az idén. Romániában (10,9 millió tonna), Magyarországon (7,3 millió tonna, Agrárminisztérium), Olaszországban (6,2 millió tonna) és Spanyolországban (3,3 millió tonna) biztatóak maradtak a kilátások. A 2017. évinél kisebb uniós gabonatermés (búza: –11 százalék; árpa: –3 százalék; kukorica: –1,5 százalék) az import bővülését eredményezi a folyó szezonban. A *Tal-lage* várakozásai szerint kukoricából rekord volumen, 21 millió tonna érkezik a harmadik országokból.

A búzáéval párhuzamosan a kukorica ára is gyengült világszerte. Az októberi szállítású argentinai termény ára 19 dollárral 161 dollár/tonnára esett augusztus eleje és szeptember eleje között. Az USA-ból származó termény kikötői ára (*FOB*) 13 dollárral 167 dollár/tonnára csökkent ezalatt. Az októberi szállítású franciaországi termény ára 21 dollárral 209 dollár/tonnára és a braziliaié 11 dollárral 178 dollár/tonnára csökkent. Az ukrain kukoricára 174 dollár/tonna (–21 dollár), a romániai/bulgáriai származásúra 180 dollár/tonna (–16 dollár) áron lehetett szerződni az októberi szállítmányok esetében.

A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 130–140 dollár/tonna tartományban hullámzott a chicagói árutőzsdén 2018. szeptember első felében, mialatt a párizsi árutőzsdén 180 euró/tonna alá ereszkedett. Magyarországon, az AKI PÁIR adatai szerint a fizikai piacon átlagosan 46–47 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a takarmánykukorica szeptember első hetében, az egy évvel korábbinál 9 százalékkal magasabb áron.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

HUF/tonna

	2018. 36. hét	2018. 36. hét/2018. 35. hét (százalék)	2018. 36. hét/2017. 36. hét (százalék)
Étkezési búza	52 056	98	115
Takarmánybúza	49 175	95	111
Takarmánykukorica	46 689	101	109
Takarmányárpa	53 955	108	144

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2018. 09. 12.	2018. 09. 13.	2018. 09. 14.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	–	HUF/tonna	–	–	–
	Takarmánybúza	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2018. december	EUR/tonna	200	197	198
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2018. szeptember	USD/tonna	177	173	176

Megjegyzés: A malmi búzát 2017. május 2., a takarmánybúzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

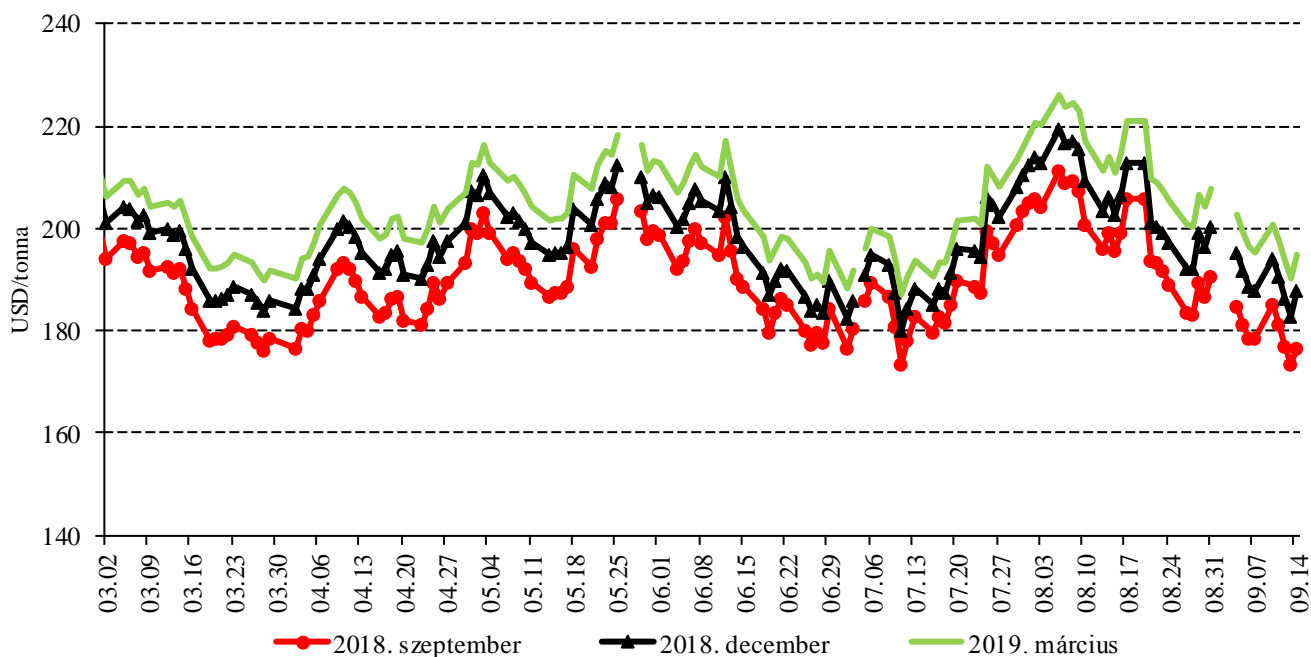
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2018. 09. 12.	2018. 09. 13.	2018. 09. 14.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2018. november	EUR/tonna	178	175	176
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2018. szeptember	USD/tonna	134	132	133

Megjegyzés: A takarmánykukoricát 2018. szeptember 3. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

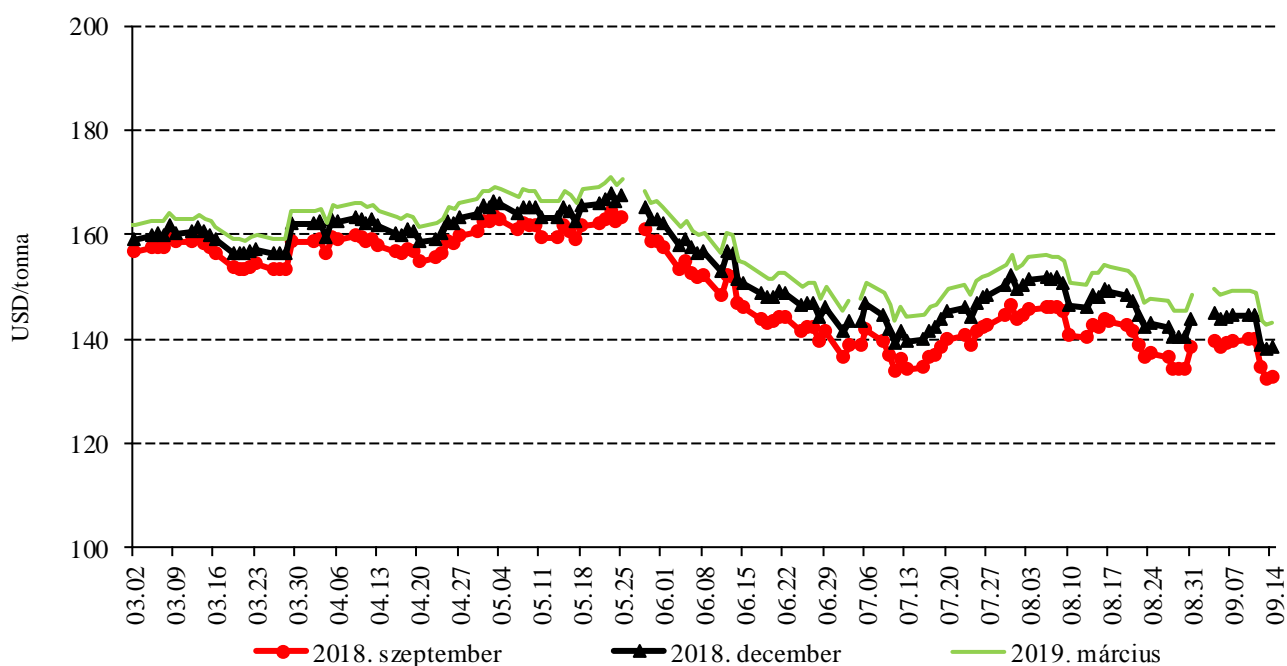
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

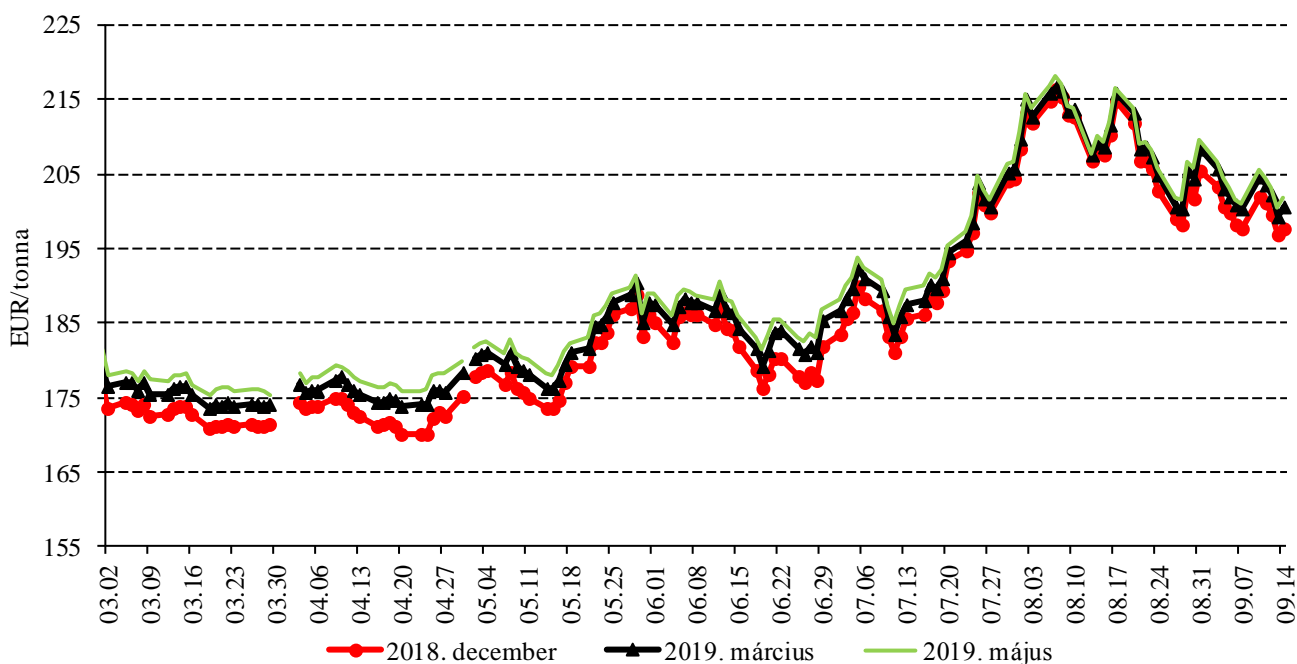
Forrás: CME Group

2. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

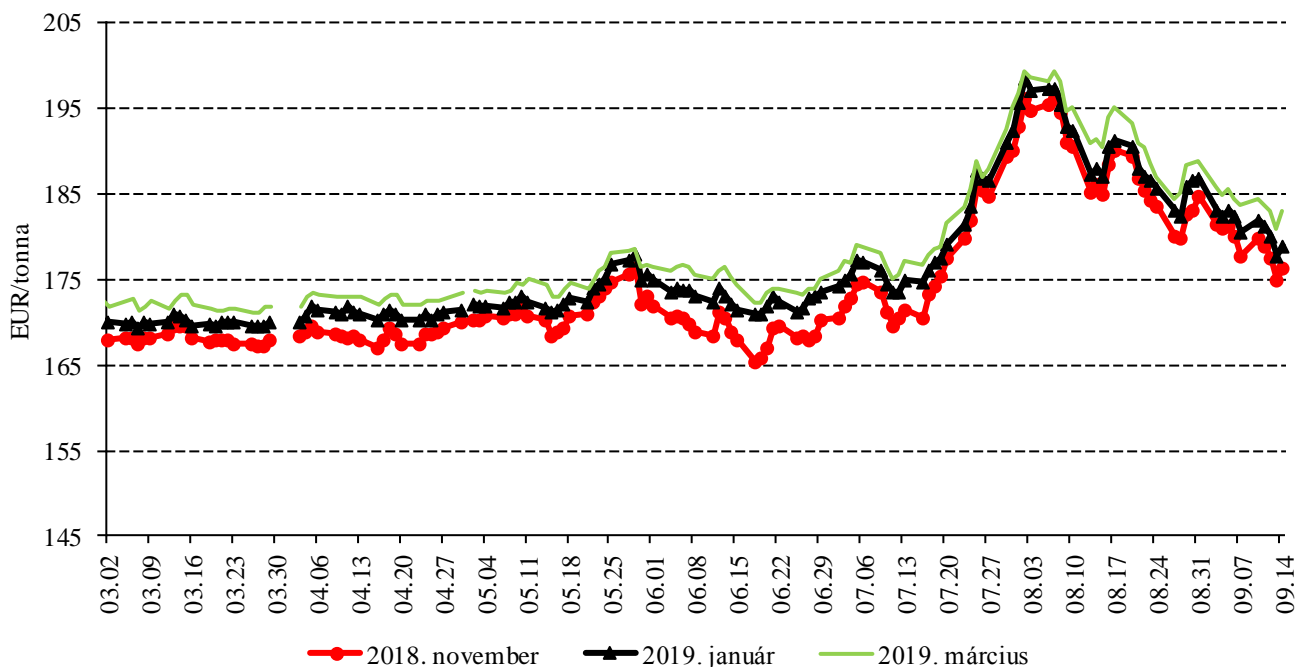
Forrás: CME Group

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017–2018)

Forrás: Euronext

4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017–2018)

Forrás: Euronext

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2018. szeptember 14.)

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2018. december	198	63 984	2018. szeptember	176	48 750
2019. március	201	64 874	2018. december	188	51 940
2019. május	202	65 278	2019. március	195	53 850
2019. szeptember	185	59 939	2019. május	200	55 290
2019. december	187	60 344	2019. július	202	55 879
2020. március	188	60 910	2019. szeptember	206	56 835
KUKORICA					
2018. november	176	57 027	2018. szeptember	133	36 671
2019. január	179	57 917	2018. december	138	38 261
2019. március	183	59 211	2019. március	143	39 565
2019. június	187	60 506	2019. május	147	40 502
2019. augusztus	190	61 557	2019. július	149	41 155
2019. november	175	56 623	2019. szeptember	151	41 699

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2018. 09. 07. (százalék)	2018. 09. 14. (százalék)
Búza	2018. szeptember	176,37	24,1	24,2
Kukorica	2018. szeptember	132,67	17,4	16,1
Szójabab	2018. szeptember	301,81	18,3	17,6
Szójadara	2018. szeptember	338,64	18,3	18,8

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalék eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2018. szeptember 11.)

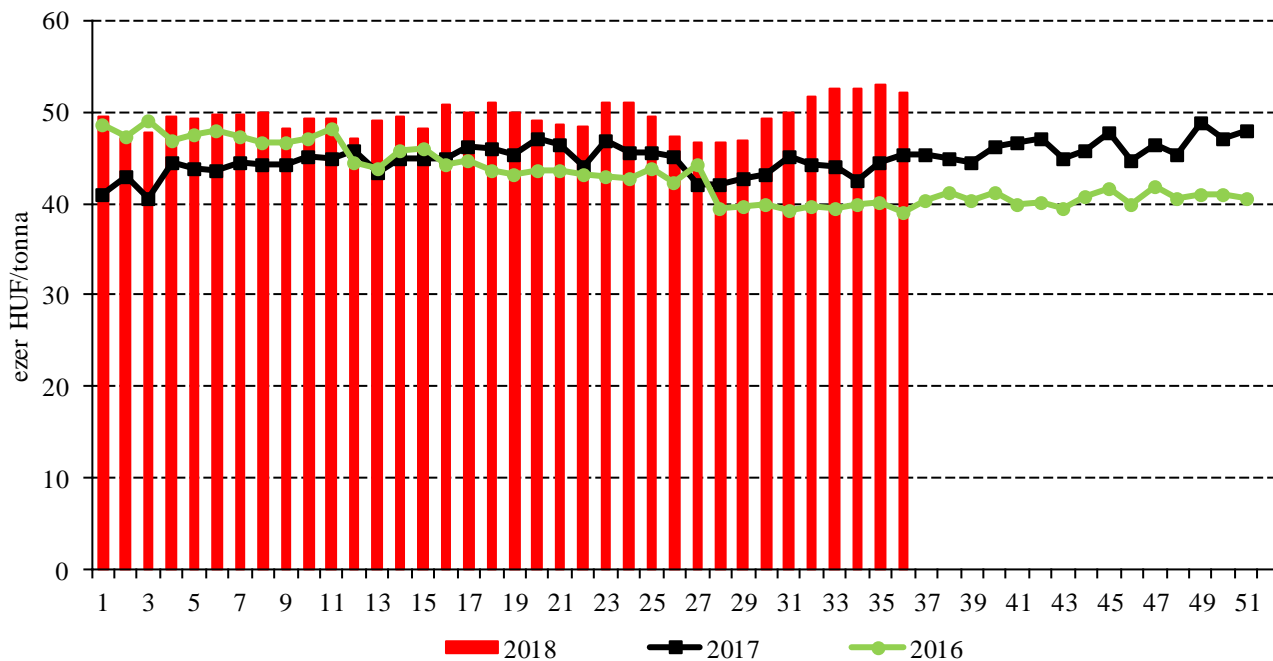
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	36 223	164 447	97 481	4 537	26 775	91 549	79 974	67 112	70 765	36 817	30 100
Kukorica	479 020	720 222	220 229	29 753	54 160	258 836	342 728	174 476	232 034	78 934	98 963
Szójabab	294 544	309 269	132 459	21 209	31 226	77 326	156 221	104 320	76 703	64 360	52 723
Szójadara	137 451	299 477	82 471	1 327	27 720	70 301	41 797	59 891	50 960	8 962	47 687

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

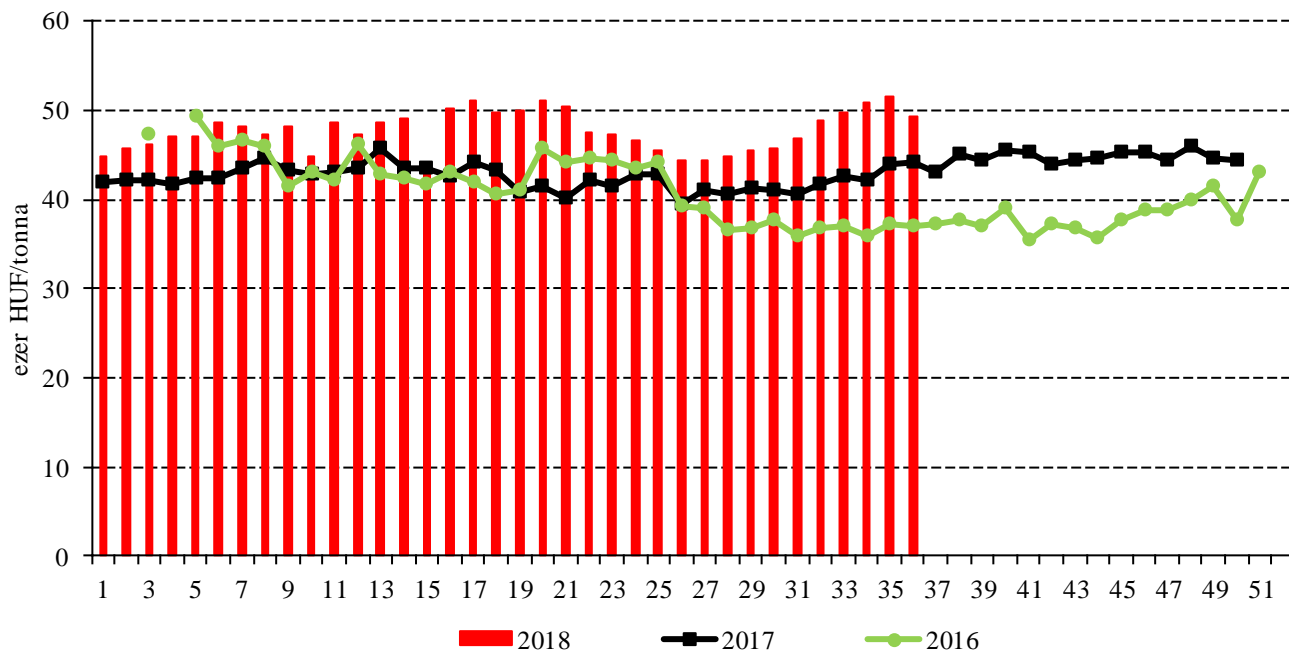
Termelői és kikötői árak

5. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

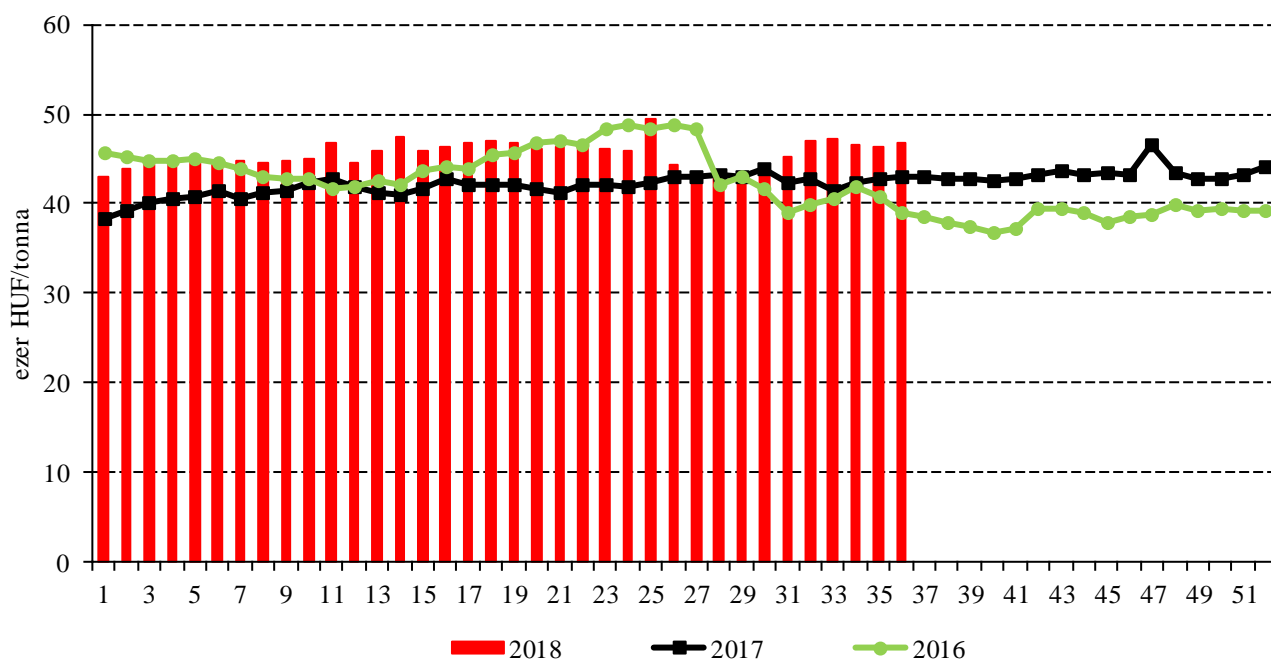
Forrás: AKI PÁIR

6. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

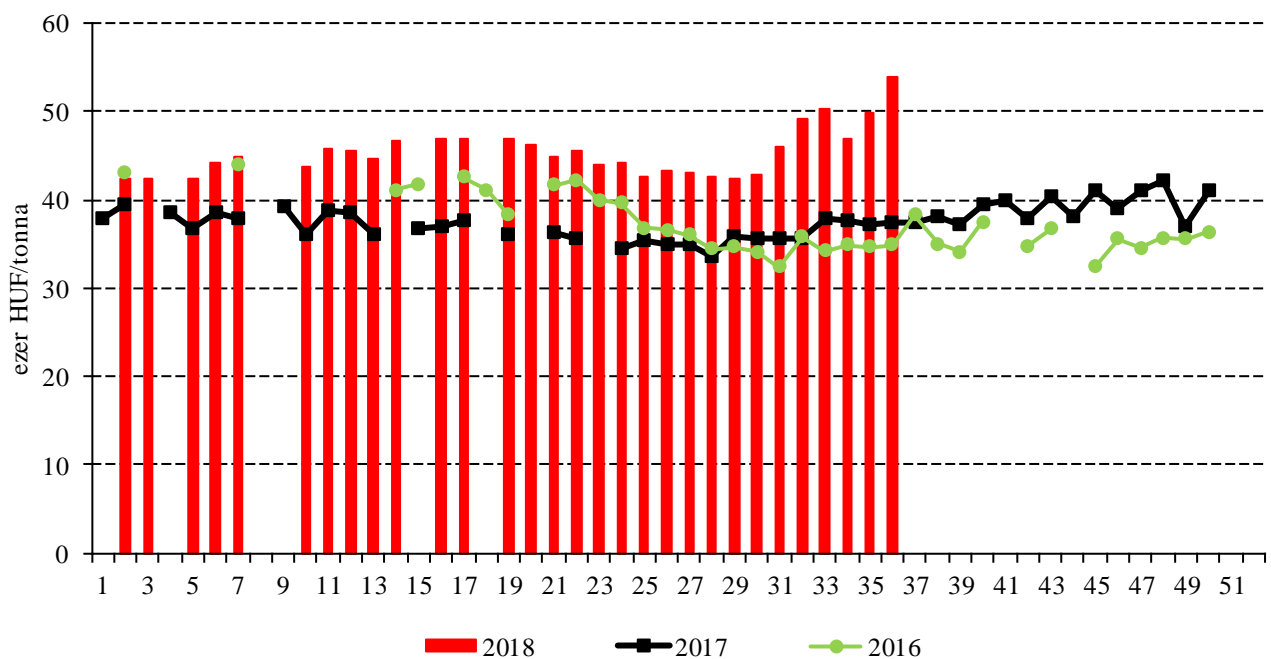
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

	Mértékegység	2018. 08. 25.	2018. 09. 01.	2018. 09. 08.	2018. 09. 15.	
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	250	251	242	243
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	239	242	231	234
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	223	220	219	218
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	211	209	208	207
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	172	n. a.	174	192
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	163	165	163	157
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	187	186	181	178
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	170	n. a.	n. a.	n. a.
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	212	187	184	180
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	238	244	232	236
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	227	230	225	231
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, Európai Bizottság, IGC

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		EUR/tonna			
		2018. 33. hét	2018. 34. hét	2018. 35. hét	2018. 36. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	179	184	184	184
	Németország, DEPSILO Hamburg	214	206	205	206
	Franciaország, DELPORT Rouen	207	208	199	201
	Románia, DEPSILO Banat	157	167	165	139
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	161	161	161	161
	Németország, DEPSILO Hamburg	214	205	206	206
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	208	n. a.	196	186
	Románia, DEPSILO Oltenia	147	153	157	155
	Egyesült Királyság, FGATE	199	195	190	192
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Pleven	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	182	n. a.	n. a.	185
	Románia, DEPSILO Oltenia	n. a.	112	132	134
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	153	153	153	153
	Németország, DEPSILO Hamburg	210	203	203	205
	Franciaország, DELPORT Rouen	207	207	200	202
	Románia, DEPSILO Muntenia	152	151	166	173
	Egyesült Királyság, FGATE	186	186	186	186

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár; n. a. – nincs adat.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Kiszereelés	Mértékegység	2017. 36. hét	2018. 35. hét	2018. 36. hét	2018. 36. hét/ 2017. 36. hét (százalék)	2018. 36. hét/ 2018. 35. hét (százalék)	
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	1 077	1 537	1 881	175	122	
		HUF/kg	71	73	75	106	102	
	zsákos	tonna	1 998	3 003	2 845	142	95	
		HUF/kg	70	76	78	111	102	
	zacskós	tonna	725	912	1 089	150	119	
		HUF/kg	80	85	82	102	96	
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna	
		HUF/kg	
	zsákos	tonna	22	21	15	70	74	
		HUF/kg	80	91	103	129	114	
	zacskós	tonna	39	67	61	154	90	
		HUF/kg	93	95	94	101	98	
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	878	1 315	1 316	150	100	
		HUF/kg	66	70	71	108	101	
	zsákos	tonna	651	1 035	904	139	87	
		HUF/kg	68	74	76	111	103	
	Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	274	570	566	207	99
			HUF/kg	74	74	75	102	101
zsákos		tonna	65	43	48	74	113	
		HUF/kg	79	84	84	107	100	
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	40	59	115	288	197	
		HUF/kg	94	96	91	96	94	

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: Az ipari keveréktakarmányok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2017. augusztus	2018. július	2018. augusztus	2018. augusztus/ 2017. augusztus (százalék)	2018. augusztus/ 2018. július (százalék)
Brojlertáp	tonna	11 618	9 058	8 786	76	97
	HUF/tonna	86 272	91 257	94 138	109	103
Hízósertéstáp	tonna	13 173	7 997	8 472	64	106
	HUF/tonna	70 826	75 269	76 356	108	101

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2017. január–június	2018. január–június	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	1 530,31	728,64	47,6
	10039000 Árpa, nem vető	308,29	135,31	43,9
	10059000 Kukorica, nem vető	2 205,80	1 313,82	59,6
Import	10019900 Búza, nem vető	76,04	54,48	71,6
	10039000 Árpa, nem vető	11,76	6,92	58,9
	10059000 Kukorica, nem vető	44,67	48,61	108,8

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2017. július 1.– 2017. szeptember 10.	2018. július 1.– 2018. szeptember 9.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	4 486	2 659	59,3
	Árpa	1 011	1 269	125,5
	Kukorica	123	44	35,8
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	540	634	117,4
	Árpa	260	50	19,2
	Kukorica	3 019	2 657	88,0

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

						millió tonna	
		USDA		IGC		Tallage	
		2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		758	733	758	716	732	695
Felhasználás		741	746	736	734	733	724
Export		183	182	176	174	178	175
Import		183	182	176	174	178	175
Zárókészlet		274	261	266	248	226	197
KUKORICA							
Termelés		1 034	1 069	1 045	1 064	994	1 031
Felhasználás		1 067	1 106	1 078	1 105	1 026	1 053
Export		150	158	151	156	154	165
Import		150	158	151	156	154	165
Zárókészlet		194	157	297	256	277	255

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.
Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

Az *Oil World* mellett az USA agrárminisztériuma (*USDA*) is rekord-szójababtermést vár a 2018/2019. gazdasági évben a világon: a 369 millió tonnára jelzett kibocsátás 32 millió tonnával múlna felül az egy évvel korábbit. A világ jelenleg még első számú szójababtermelőjénél, az Amerikai Egyesült Államokban az elemzők 128 millió tonna (+8 millió tonna) szójabab betakarítását valószínűsítik az őszi folyamán. A déli félteke kibocsátására vonatkozóan még igen bizonytalanok az előrejelzések, tekintettel arra, hogy a következő szezon termését adó állományt még el sem vetették. Mindenesetre az elemzők 120,5 millió tonnás rekordtermés betakarítását valószínűsítik Braziliában és 57 millió tonnát Argentínában.

A szójabab fronthavi jegyzése 300–310 dollár (*USD*)/tonna tartományban hullámzott a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) szeptember első felében. Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint a feldolgozók átlagosan 135 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli áron értékesítették a full-fat szóját (33 százalék fehérje-, 12 százalék olaj- és legfeljebb 12 százalék víztartalmú) szeptember első hetében. A kereskedők 2018 júliusában tonnánként 114,2 ezer forint (*FCA Koper*) körüli importáron kötöttek szerződést a 2018. július–szeptember között jórészt Braziliából érkező GM-szójadarára.

Repcemag

Az *USDA* az egy évvel korábbinál 3 millió tonnával kevesebb, 71,7 millió tonna repcemag- és canola-termésre számít világszinten a júliusban kezdődött 2018/2019. gazdasági évben. Kiindulva abból, hogy az előrejelzés szerint ez a volumen várhatóan nem fedezi a felhasználást (sajtolás és egyéb célú együttvéve 71,9 millió tonna), a zárókészlet 6 millió tonnára apadhat a szezon végére.

Az Európai Unióban 19 millió tonnára csökkent az idei repcetermés, ezzel elveszítette vezető repcetermelői pozícióját a világon, és azt Kanada vette át. A világ első számú canolaexportőréként is számontartott Kanadában – ahol rendszerint május–júniusban vetik az olajmagot – az *USDA* elemzői 21,1 millió tonna canola betakarítására számítanak, ami az egy évvel korábbit 200 ezer tonnával múlna alul. Ausztrália canolatermelése 13 százalékkal 3,2 millió tonnára eshet a 2018/2019. gazdasági évben. Az európai piac szempontjából meghatározó Ukrajnában ugyanakkor a 2017. évinél 17 százalékkal több, 2,6 millió tonna repcemagot takarítottak be a gazdák.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 370–375 euró/tonna tartományban jegyezték a repcemagot a legközelebbi lejáratra vonatkozóan szeptember első felében. Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint 108 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott a repcemag szeptember első hetében.

Napraforgómag

Az *USDA* projekciója szerint a napraforgómag globális termelése 49,8 millió tonnára bővízhet a 2018/2019. gazdasági évben, ami várhatóan éppen fedezi a felhasználást (sajtolás és egyéb célú, 49,5 millió tonna), így a zárókészlet 3 millió tonna körül maradhat 2019 augusztusában.

A világ legnagyobb napraforgóolaj-exportőreiként számontartott Ukrajnában és Oroszországban együttesen 2 millió tonnával 26 millió tonnára nőhet az idei napraforgómag-termés. Az Európai Unióban – kissé alulmúlva a 2017. évit – 9,6 millió tonna napraforgómagot takaríthatnak be a termelők az idén.

Magyarországon a fizikai piacon átlagosan 92-93 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát az olajmag szeptember első hetében az AKI PÁIR adatai szerint.

14. táblázat: A napraforgómag és a repcemag heti termelői ára Magyarországon

	HUF/tonna		
	2018. 36. hét	2018. 36. hét/2018. 35. hét (százalék)	2018. 36. hét/2017. 36. hét (százalék)
Napraforgómag	92 465	96	96
Repcemag	108 294	98	99

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

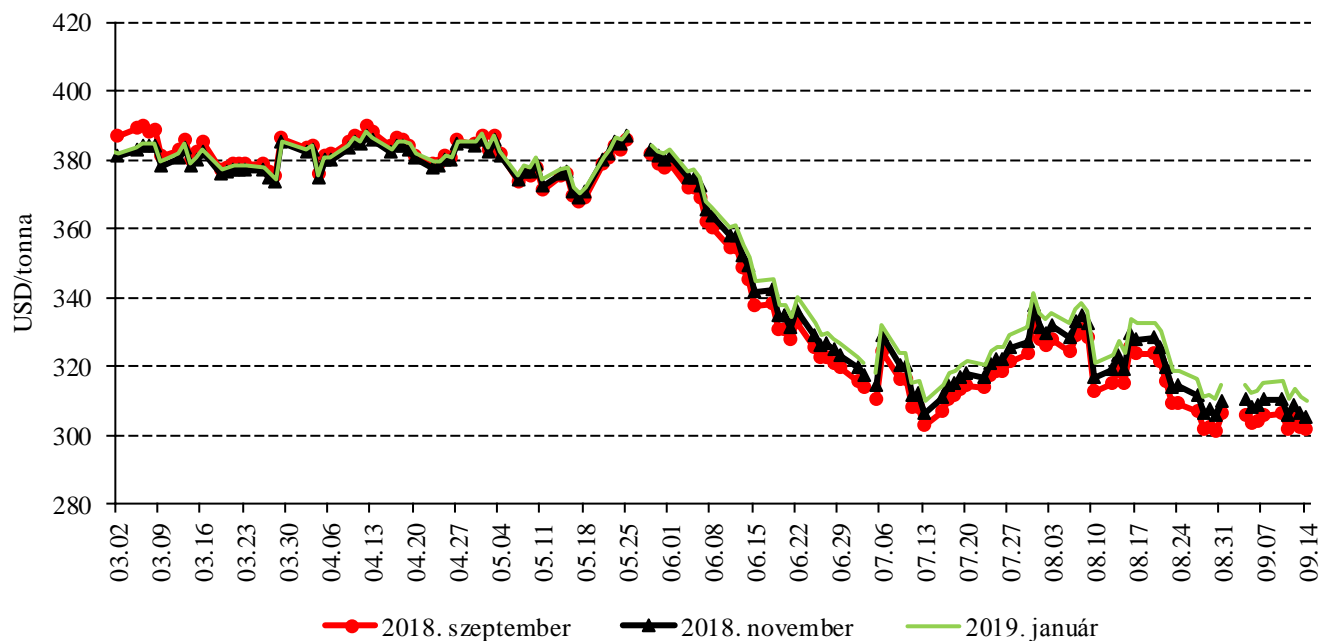
15. táblázat: Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2018. 09. 12.	2018. 09. 13.	2018. 09. 14.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	–	HUF/tonna	–	–	–
	Repcemag	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2018. november	EUR/tonna	368	368	370
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2018. szeptember	USD/tonna	305	302	302

Megjegyzés: A napraforgómagot 2017. október 2., a repcemagot 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

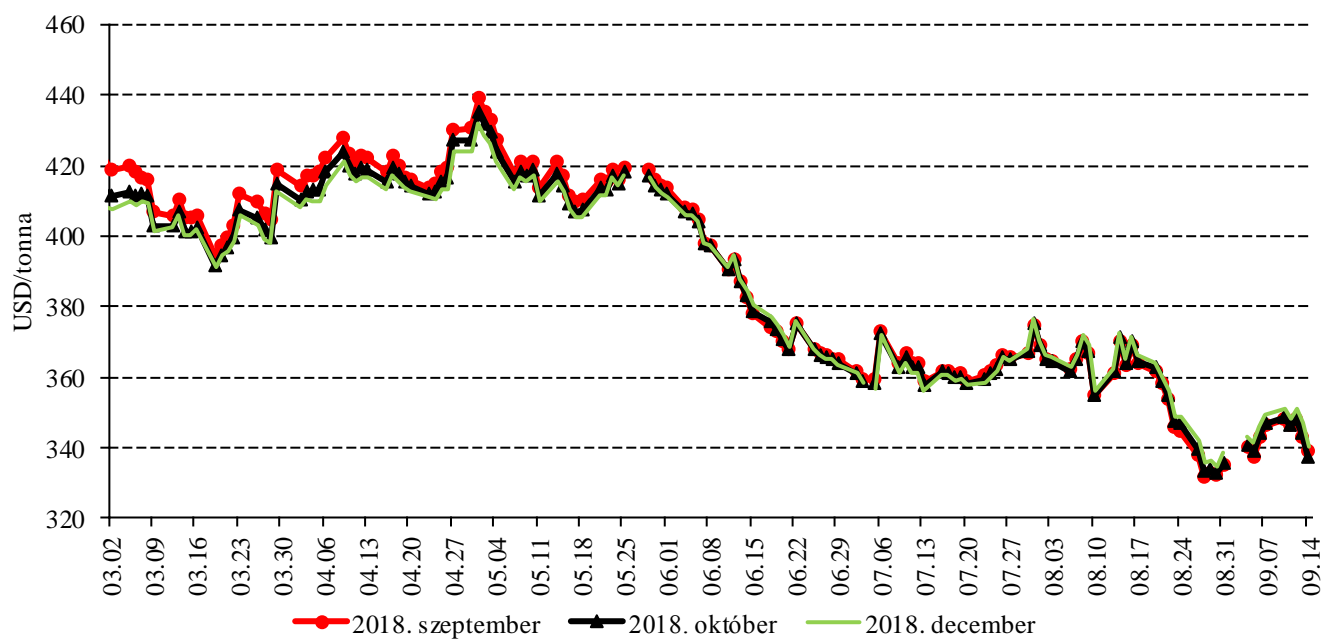
Az olajmagok és származékaik jegyzése

9. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

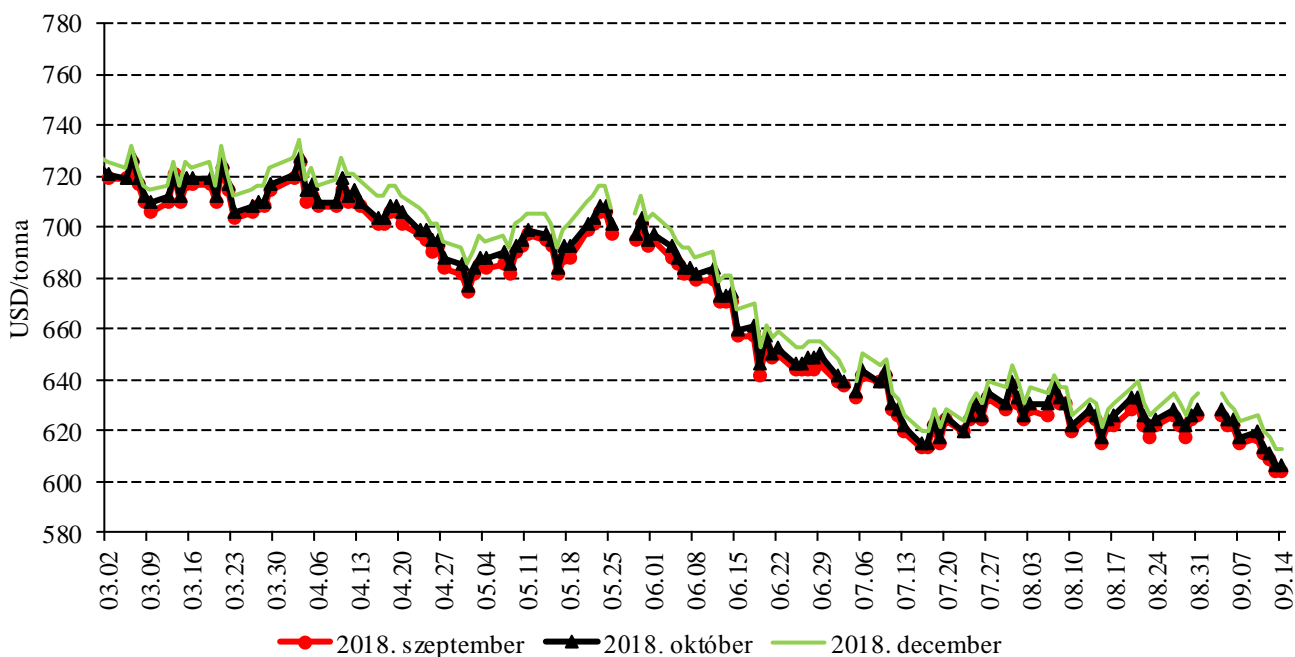
Forrás: CME Group

10. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

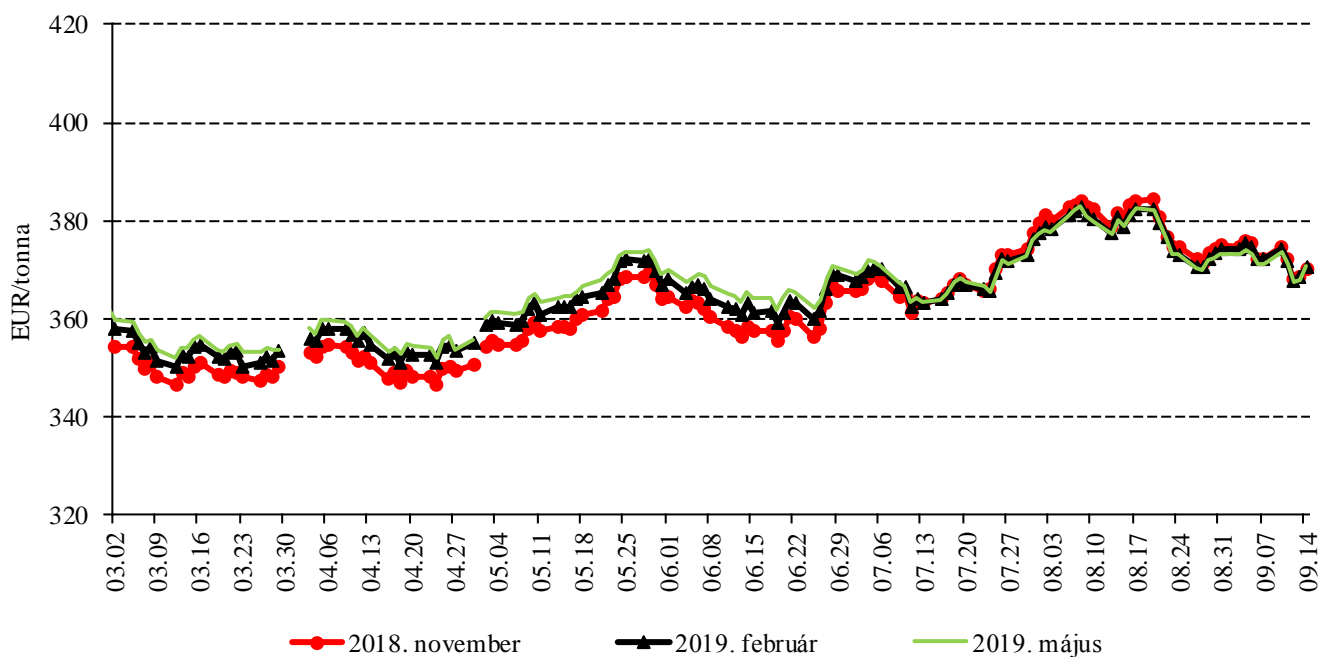
Forrás: CME Group

11. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2017–2018)

Forrás: CME Group

12. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2017–2018)

Forrás: Euronext

16. táblázat: **Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2018. szeptember 14.)**

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2018. november	370	119 717
	2019. február	371	119 879
	2019. május	371	119 879
	2019. augusztus	361	116 805
	2019. november	365	118 019
	2020. február	366	118 504
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2018. szeptember	302	83 423
	2018. november	305	84 338
	2019. január	310	85 740
	2019. március	315	87 061
	2019. május	320	88 379
	2019. július	323	89 397
SZÓJADARA	2018. szeptember	339	93 603
	2018. október	337	93 147
	2018. december	340	94 032
	2019. január	341	94 184
	2019. március	340	93 941
	2019. május	340	93 941

Forrás: Euronext, CME Group

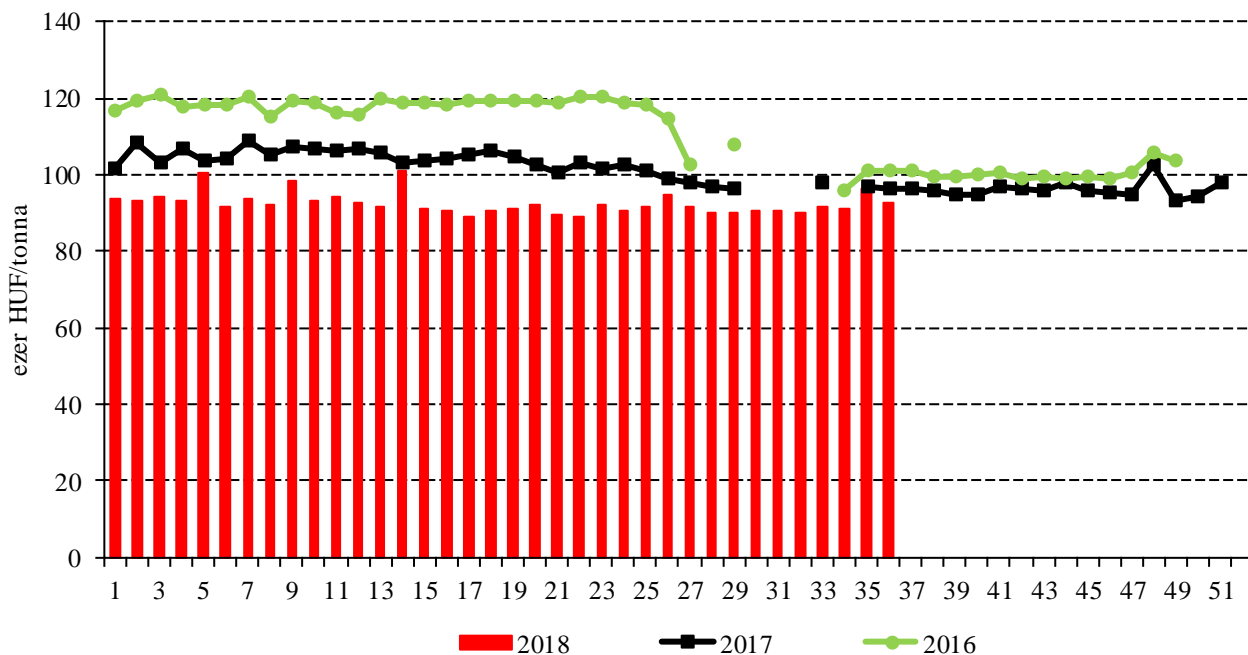
17. táblázat: **A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2018. szeptember 11.)**

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	653	211 743
Napraforgóolaj (finomított)		788	255 552
Szójaolaj (nyers)		673	218 233
Szójaolaj (finomított)		733	237 704
Napraforgódara	Ausztria	245	79 556
Repcedara		255	82 804

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

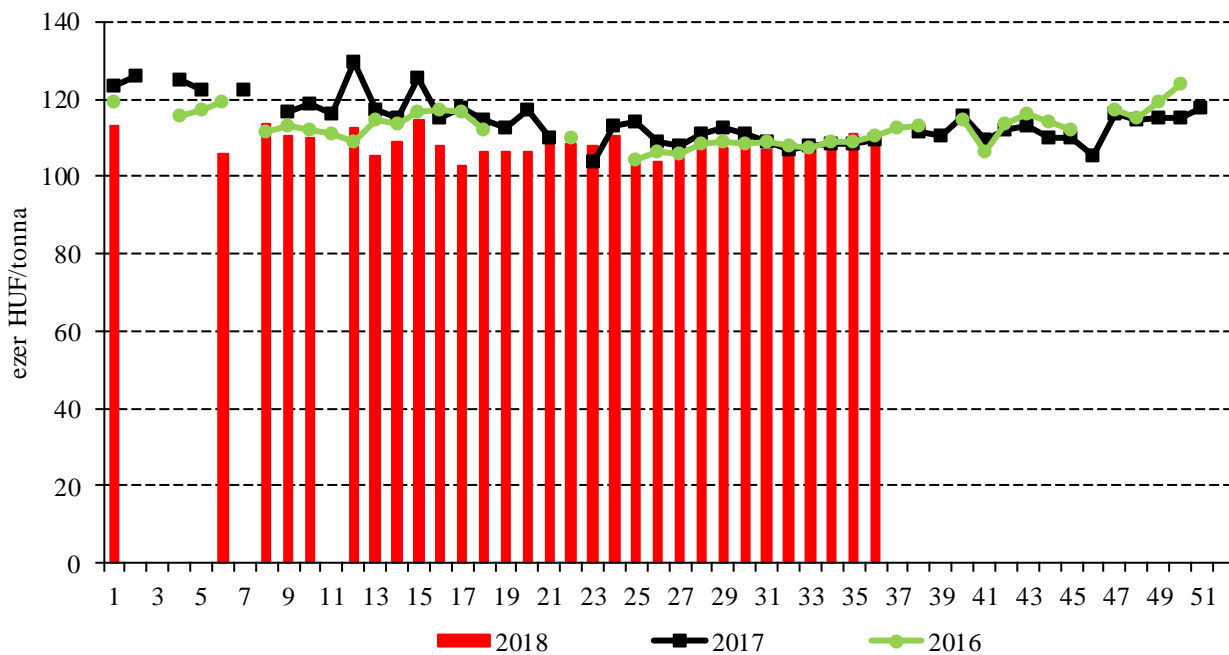
Termelői és kikötői árak

13. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

Forrás: AKI PÁIR

14. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2016–2018)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

		USD/tonna				
		2018. 08. 11.	2018. 09. 01	2018. 09. 08	2018. 09. 15.	
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	319	320	319	310
		Brazília FOB	382	376	375	371
		EU CIF, USA-ból	372	n. a.	n. a.	n. a.
		EU CIF Brazíliából	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	n. a.	n. a.	357	362
		Argentína, Up River FOB	380	367	369	382
	DARA	EU CIF Rotterdam	387	n. a.	n. a.	n. a.
OLAJ	EU FOB	755	762	757	743	
REPCE		Franciaország FOB Rouen	433	430	429	423
		EU, 00 CIF Hamburg	433	n. a.	n. a.	n. a.
	MAG	Ausztrália FOB	449	440	442	434
		Kanada FOB	408	407	404	405
		Ukrajna FOB	436	431	434	432
	DARA	EU FOB Hamburg	280	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Hollandia	855	n. a.	n. a.	n. a.
NAPRAFORGÓ		EU CIF Amszterdam	390	n. a.	n. a.	n. a.
	MAG	EU FOB Bordeaux	380	383	376	373
		Ukrajna FOB	368	365	357	355
	DARA	Ukrajna DAF	260	n. a.	n. a.	n. a.
		Ukrajna FOB	245	235	225	225
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	730	n. a.	n. a.	n. a.
		Fekete-tenger FOB	710	n. a.	n. a.	n. a.
NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	544	n. a.	n. a.	n. a.	

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), DAF – Delivered at Frontier (határra szállítva); CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő);
n. a. – nincs adat.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Európai Bizottság, IGC

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2017. 36. hét	2018. 35. hét	2018. 36. hét	2018. 36. hét/ 2017. 36. hét	2018. 36. hét/ 2018. 35. hét
					(százalék)	(százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	3 585
	HUF/tonna	207 873
Napraforgódara	tonna	3 683	9 311	8 050	219	86
	HUF/tonna	50 570	61 291	56 049	111	91
Nyers repceolaj	tonna	...	–	–
	HUF/tonna	...	–	–
Repcedara	tonna	...	2 010
	HUF/tonna	...	66 003

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: A full-fat szója, a szójadara és a szójaolaj feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2018. 35. hét	2018. 36. hét
		tonna	420
Full-fat szója	HUF/tonna	135 710	134 953
	tonna
Szójadara	HUF/tonna
	tonna
Szójaolaj	HUF/tonna

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: Full-fat szója: 33% fehérje, 12% olaj, max. 12% víz. Szójadara: Low-Pro, Mid-Pro, High-Pro összesítve. Az ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

21. táblázat: Az importból származó szójabab és szójadara behozatali ára Magyarországon

Mértékegység	2018. augusztus	
	Szállítás ideje: 2018. augusztus–2018. október	
Szójabab (GM-mentes)	tonna	–
	HUF/tonna	–
Szójadara (GM) ^{a)}	tonna	14 577
	HUF/tonna	108 488
Szójadara (GM-mentes)	tonna	...
	HUF/tonna	...

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

^{a)} Származási ország: Brazília/nem jelölt; paritás: FCA Koper.

Forrás: AKI PÁIR

22. táblázat: Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon

ezer tonna

		2017. január–június	2018. január–június	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	298,43	292,46	98,0
	1206 Napraforgómag	164,78	269,21	163,4
	2304 Szójadara	74,31	71,90	96,8
Import	1205 Repcemag	11,71	16,10	137,5
	1206 Napraforgómag	33,34	66,30	198,9
	2304 Szójadara	227,88	223,98	98,3

Forrás: KSH

23. táblázat: A világ olajmagnérlege

millió tonna

	USDA		Oil World		Tallage	
	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}	2017/2018 ^{a)}	2018/2019 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	337	369	339	363	337	360
Felhasználás	294	308	343	352	344	357
Export	154	157	153	156	157	159
Import	152	154	154	155	157	159
Zárókészlet	95	108	91	102	96	99
REPCEMAG						
Termelés	75	72	65	67	73	79
Felhasználás	72	72	66	65	70	71
Export	16	17	17	17	16	17
Import	15	17	16	17	16	17
Zárókészlet	7	6	8	8	8	5
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	47	50	49	51	49	49
Felhasználás	48	49	50	51	49	49
Export	3	2	3	3	3	3
Import	2	2	3	3	3	3
Zárókészlet	3	3	4	4	4	4

^{a)} Előzetes adat.^{b)} Előrejelzés.

n. a. – nincs adat.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Cukorpiaci jelentés

A New York-i árutőzsdén (*ICE*) a nyerscukor front-havi jegyzése a 2018. augusztus 31-i 234 dollár (*USD*)/tonnáról 257 dollár/tonnára emelkedett szeptember 13-ra. A londoni árutőzsdén (*LIFFE*) a fehércukor fronthavi jegyzése az augusztus 31. – szeptember 13. közötti időszakban 326–335 dollár/ tonna között mozgott. A fehércukor világpiaci átlagára júliusban 284 euró/tonna volt, 3 százalékkal mérséklődött a júniuséhoz képest.

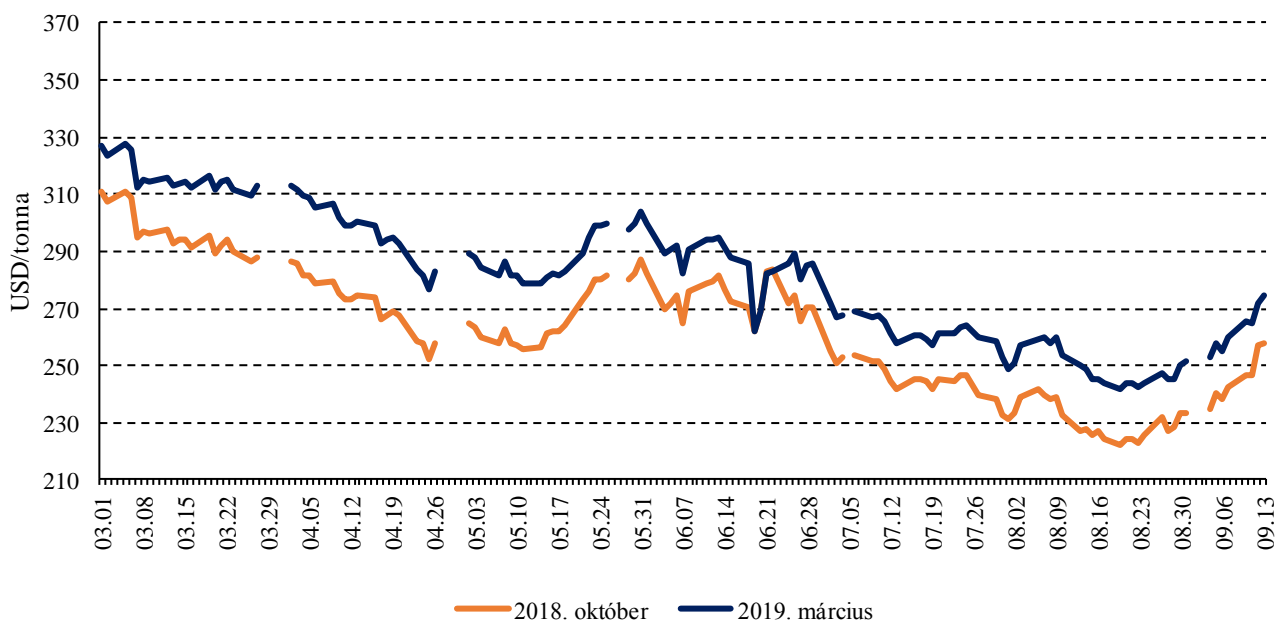
Az Európai Bizottság adatai szerint az unióban a fehércukor átlagára 2018 júniusában 361 euró/tonna volt, 2 százalékkal csökkent az egy hónappal korábbi átlagához képest, de továbbra is lényegesen alacsonyabb, mint a jelenleg érvényes (404 euró/tonna) referenciaár.

A Nemzetközi Cukorszervezet (*ISO*) augusztusi előrevetítése szerint a globális cukortermelés 185 millió tonna lehet a 2018/2019. gazdasági évben, lényegében azonos az előző szezonnal 184 millió tonnás termelésével. A világ cukorfogyasztása 1 százalékkal 178 millió tonnára emelkedhet a megfigyelt időszakban, így a cukortöbblet 6,7 millió tonna lehet. A globális cukorkészlet 4 százalékkal 98 millió tonnára emelkedhet a 2018/2019. gazdasági évben.

Az Európai Bizottság szeptemberi előrevetítése szerint a cukorrépa termőterületét sújtó kedvezőtlen időjárás (forróság, aszály) hatására az uniós cukorrépa-hozamok romlottak az augusztusi várakozásokhoz képest. A közösségben a cukorrépa hozama hektáronként 73,3 tonna lehet az idén, ami 2 százalékkal maradna el az előző öt év átlaghozamától. Az átlagosnál alacsonyabb hozamokkal számolnak Németországban (71,7 tonna/hektár), Lengyelországban (56,5 tonna/hektár), Franciaországban (87,5 tonna/hektár), és az Egyesült Királyságban (68,4 tonna/hektár). Az előrevetítés szerint Dániában és Svédországban is az átlag alatt maradhat a cukorrépa hozama, dacára az utóbbi hetek jótékony eszései. Az átlagosnál magasabb hozamok ígérkeznek Romániában (42,6 tonna/hektár) és Olaszországban (59,8 tonna/hektár) is.

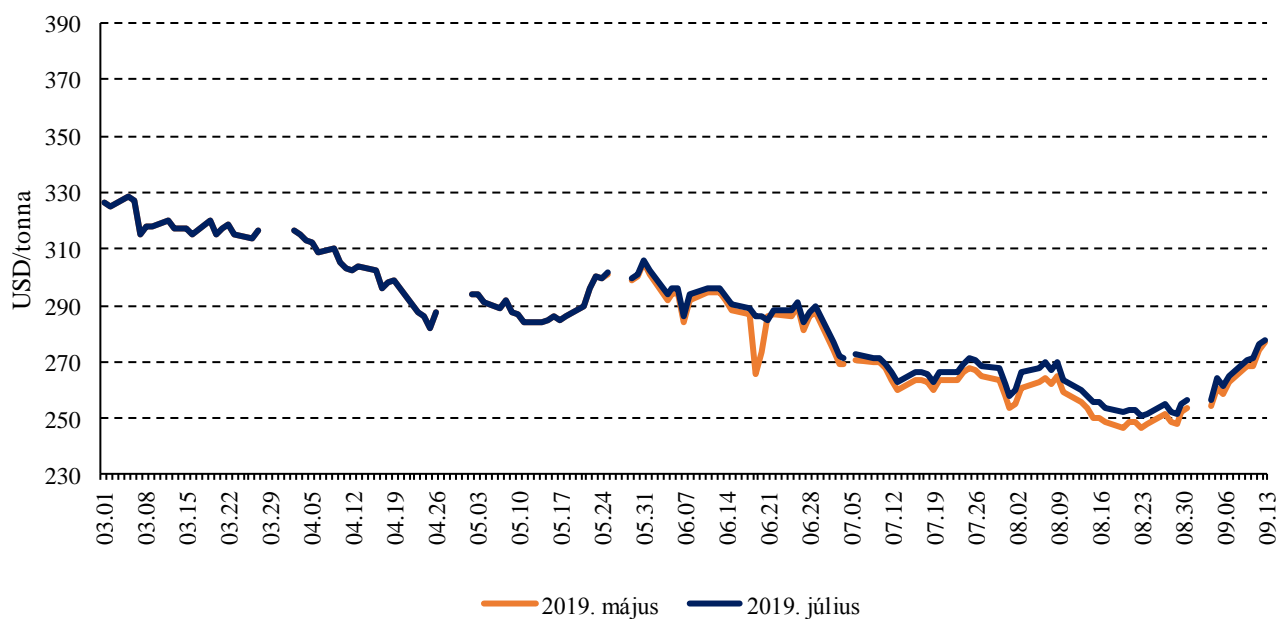
Az Agrárminisztérium szeptemberi tájékoztatása szerint Magyarországon 15,4 ezer hektárról 64,4 tonna/hektár hozam mellett, csaknem 994 ezer tonna cukorrépát takaríthatnak be. Kaposváron a cukorrépa-feldolgozási kampány a szokásos rend szerint már augusztus végén/szeptember elején megkezdődött.

15. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I. (2017–2018)

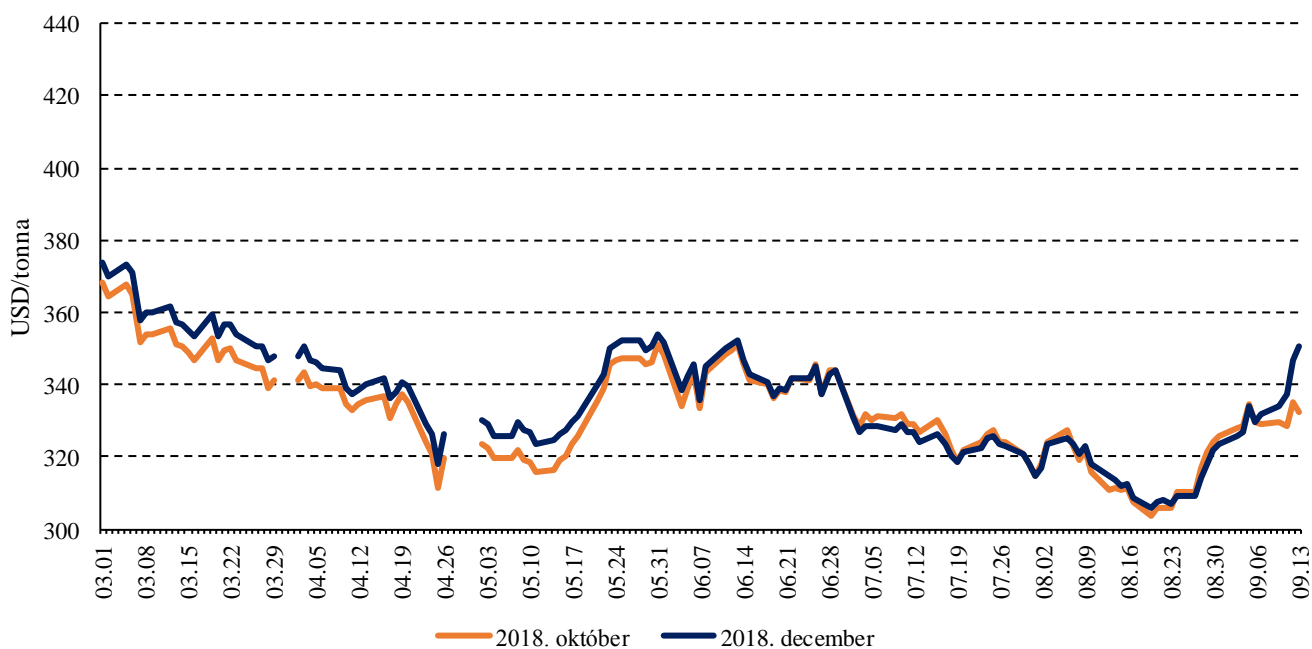
Forrás: ICE

16. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II. (2017–2018)

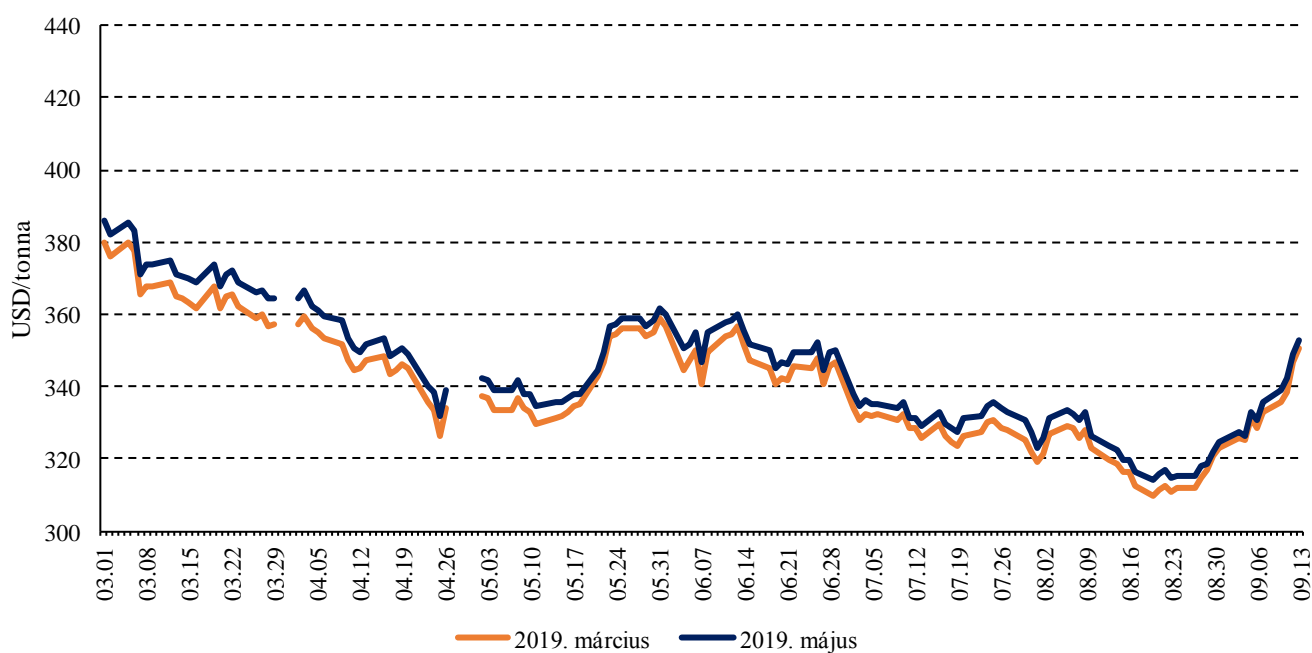
Forrás: ICE

17. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I. (2017–2018)

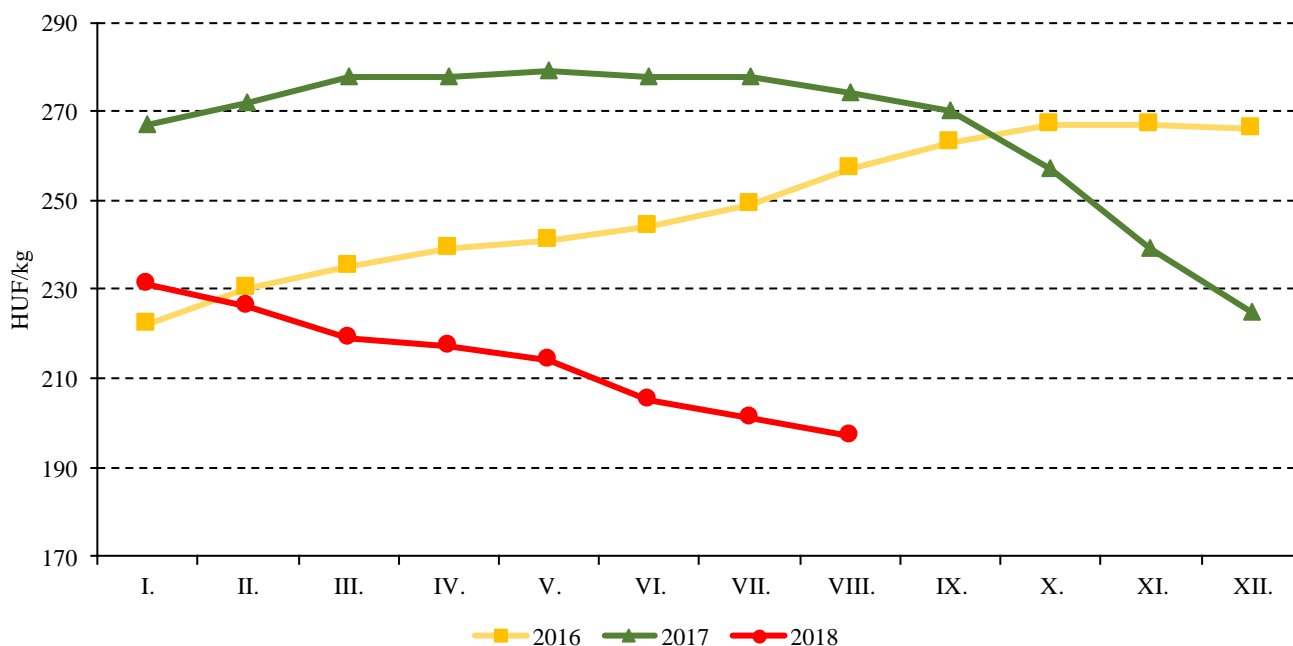
Forrás: LIFFE

18. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II. (2017–2018)

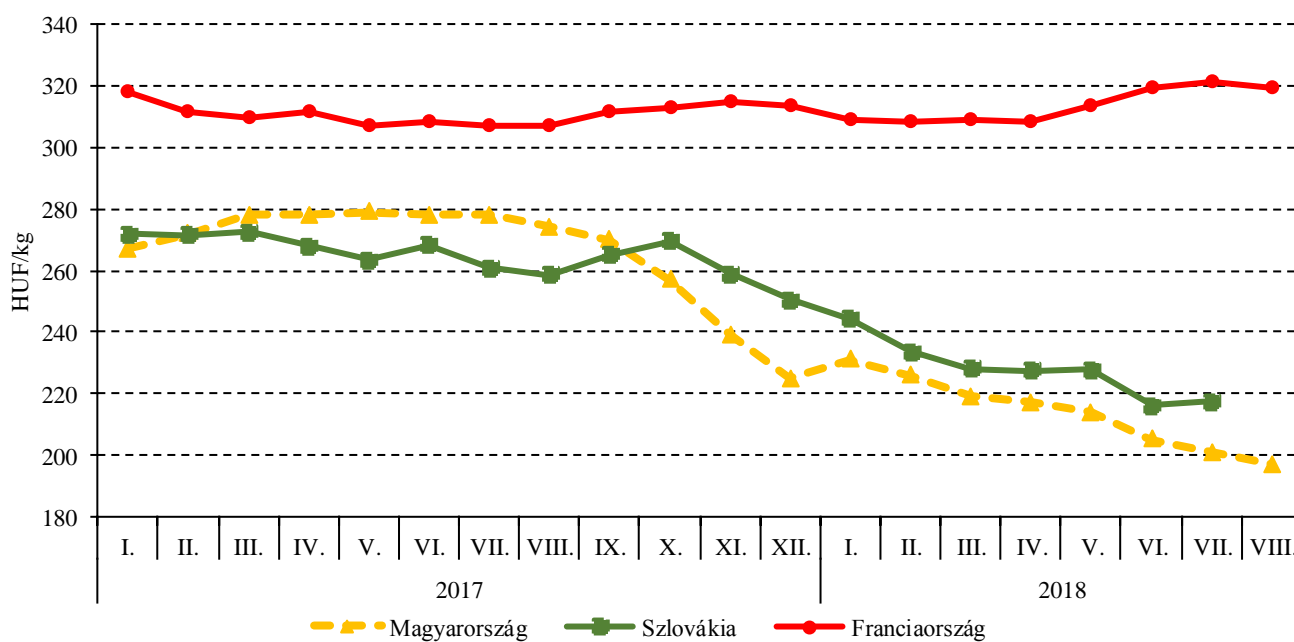
Forrás: LIFFE

19. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára Magyarországon (2016–2018)

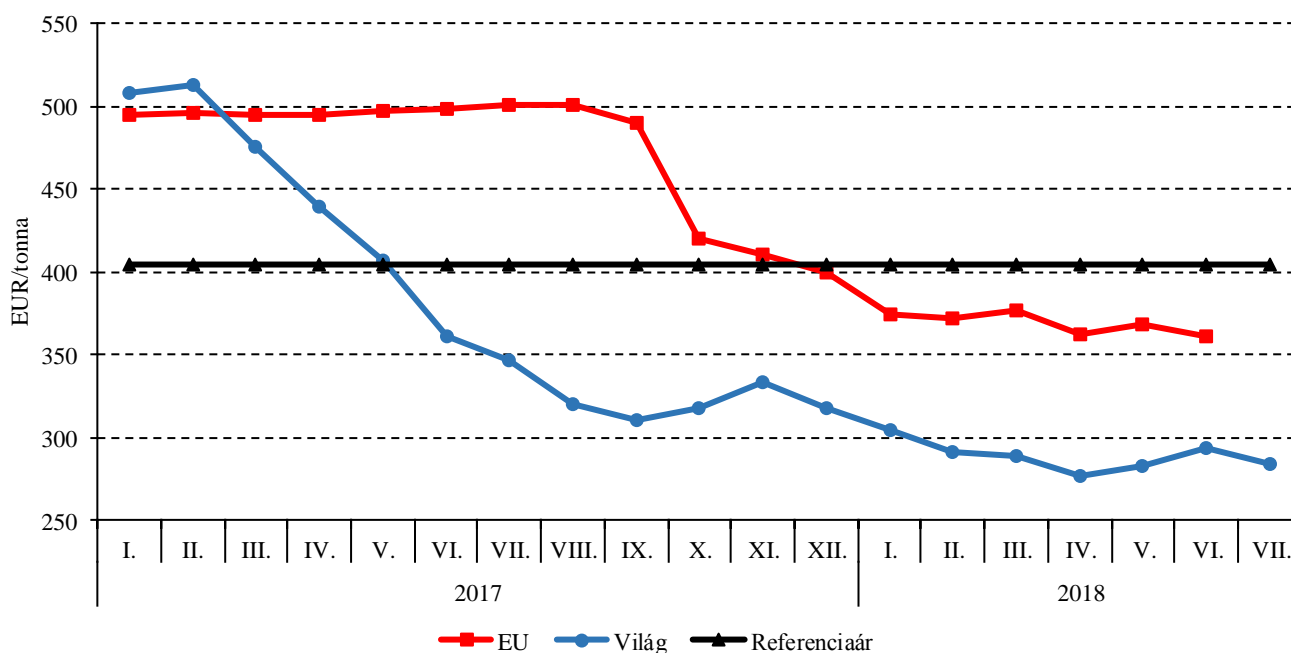
Forrás: KSH

20. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára az Európai Unió néhány tagországában (2017–2018)

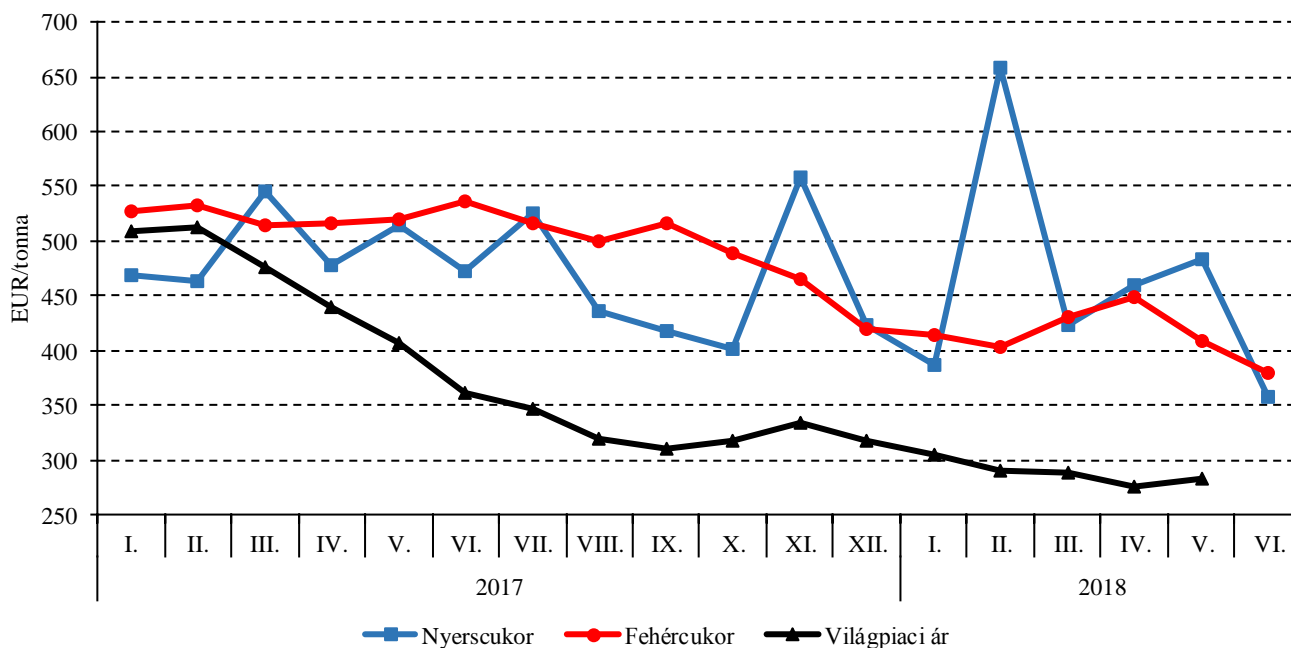
Forrás: Magyarország, Szlovákia és Franciaország statisztikai hivatalai

21. ábra: A cukor világpiaci, uniós és referenciaára (2017–2018)

Forrás: Európai Bizottság

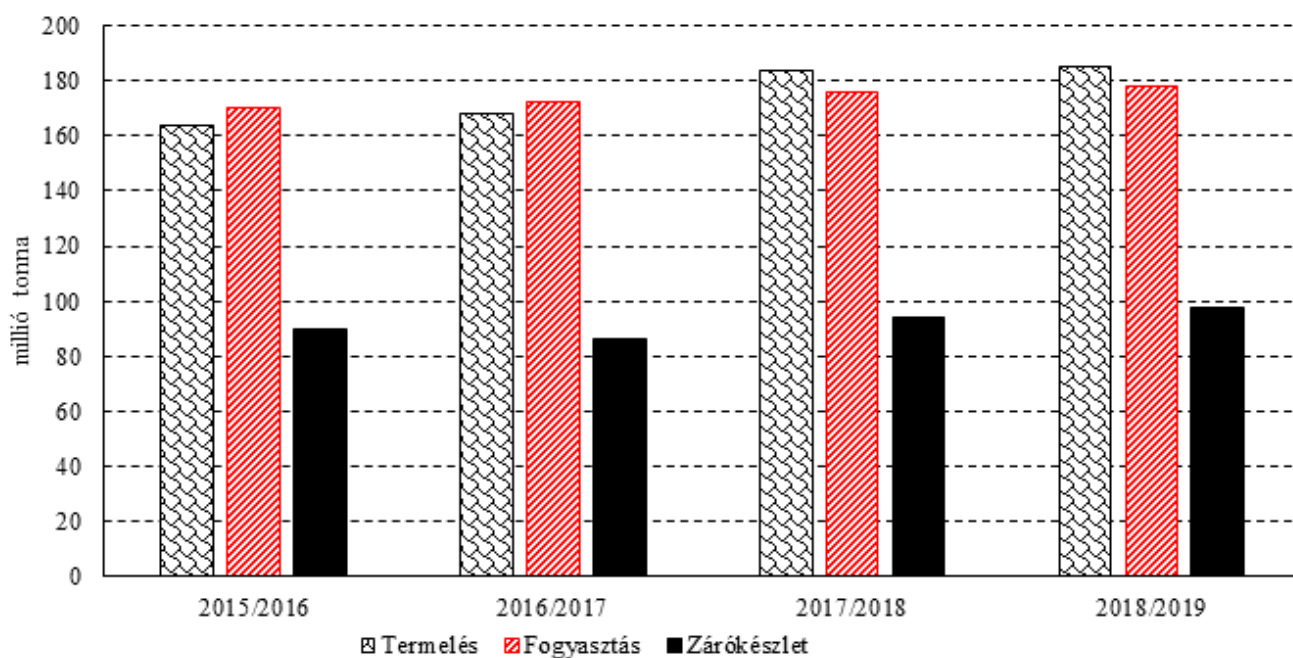
22. ábra: Az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni térség országaiból származó fehér- és nyerscukor ára^{a)} az Európai Unióban (2017–2018)

^{a)} CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő).

Forrás: Európai Bizottság

23. ábra: A globális cukortermelés, -fogyasztás és a zárókészlet várható alakulása

Forrás: Európai Bizottság/ISO

24. táblázat: A cukorrépa termésátlaga az Európai Unióban

	2017	2018 ^{a)}	Az elmúlt öt év átlaga	2018/ elmúlt öt év átlaga (százalék)	2018/2017 (százalék)
EU	–	73,3	74,9	97,9	–
Ausztria	70,1	71,6	73,3	97,6	102,0
Belgium	93,7	81,6	81,4	100,2	87,0
Csehország	66,6	64,0	64,9	88,5	96,1
Németország	83,8	71,7	75,5	94,9	86,0
Dánia	71,4	58,3	65,6	89,0	82,0
Spanyolország	95,0	96,1	93,0	103,3	101,2
Finnország	36,6	35,5	38,7	91,8	97,2
Franciaország	95,1	87,5	89,6	97,6	91,9
Horvátország	–	63,6	61,1	104,0	–
Magyarország	–	61,2	61,4	100,5	–
Olaszország	–	59,8	57,3	104,3	–
Litvánia	55,8	53,5	55,3	96,8	95,9
Hollandia	93,3	84,0	84,0	100,1	90,0
Lengyelország	67,9	56,5	59,2	106,5	83,0
Románia	40,8	42,6	40,5	114,0	113,0
Svédország	63,2	60,6	65,8	92,0	95,9
Szlovákia	55,0	57,3	58,5	97,9	104,1
Egyesült Királyság	–	68,4	71,3	95,9	–

^{a)} Előrevetítés. n. a. – nincs adat.

Forrás: Európai Unió

25. táblázat: **Az Európai Unió cukormérlege (2010–2030)**

	millió tonna										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2020	2025	2030
Cukorrépa-termelés	105,2	125,1	114,8	109,0	131,0	101,9	111,8	130,6	126,0	121,9	118,4
EU15	87,6	104,8	94,2	88,8	106,7	84,5	88,6	106,9	103,3	100,0	97,1
EU13	17,6	20,3	20,6	20,2	24,3	17,3	23,2	23,6	22,7	21,9	21,3
Cukortermelés ^{a)}	16,1	18,5	17,1	16,7	19,6	14,9	16,8	20,5	19,5	19,1	14,7
Cukorkvóta	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	0,0	0,0	0,0	0,0
EU15	13,6	15,7	14,2	13,6	16,2	12,3	13,2	16,9	16,0	15,6	15,3
EU13	2,5	2,9	2,9	3,1	3,5	2,6	3,6	3,6	3,5	3,5	3,6
Felhasználás	18,9	18,6	18,6	19,1	19,6	18,5	18,4	18,5	18,3	17,9	17,5
Import	3,4	3,3	3,6	3,1	2,7	2,9	2,3	1,3	1,4	1,4	1,3
Export	1,0	2,0	1,3	1,4	1,4	1,3	1,3	3,0	2,6	2,7	2,6
Nyitókészlet ^{b)}	1,6	1,2	2,4	3,2	2,6	4,0	1,9	1,3	1,6	1,5	1,5
Zárókészlet ^{b)}	1,2	2,4	3,2	2,6	4,0	1,9	1,3	1,6	1,6	1,5	1,6
EU cukorár (EUR/tonna)	515,0	679,0	723,0	600,0	425,0	428,0	443,0	359,0	403,0	403,0	394,0
Világpiaci ár (EUR/tonna)	543,0	440,0	392,0	355,0	351,0	388,0	445,0	344,0	363,0	362,0	354,0

^{a)} A cukortermelés és az előző évi átmenőkészletek összege, nem tartalmazza az etanolkészletet.

^{b)} A készletek tartalmazzák az előző évről átvitt mennyiségeket.

Forrás: Európai Bizottság

26. táblázat: **Az Európai Unió izoglükózmérlege (2010–2030)**

	millió tonna										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2020	2025	2030
Termelés	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	1,1	1,5	1,9
EU15	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,6
EU13	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,7	1,0	1,3
Izoglükózkvóta	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Izoglükóz-felhasználás	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	1,0	1,4	1,8
Import	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1

Forrás: Európai Bizottság

